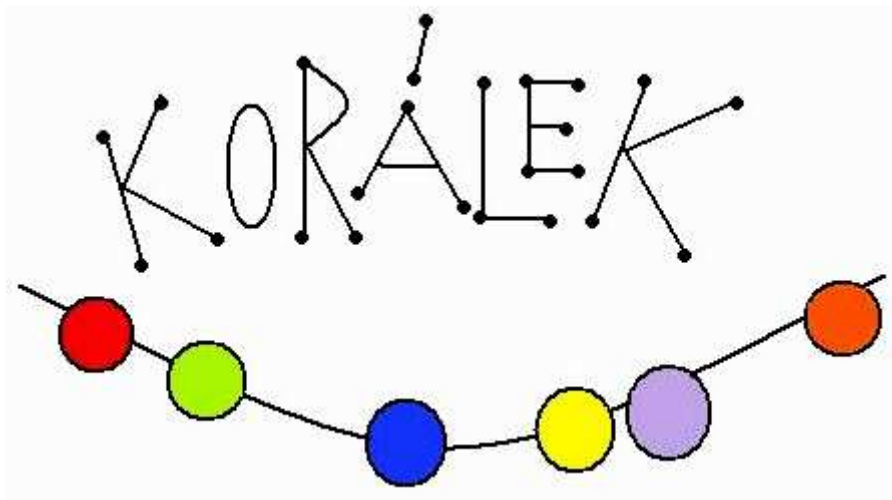

Školní vzdělávací program mateřské školy

K komunikace

O osobnost dítěte

R radost, respekt

Á aktivity, aktuálnost

L láska (úcta)

E estetika, ekologie

K kamarádství

Platnost ŠVP je od 25.1.2013 do další aktualizace.

Vypracováno na základě RVP PV 32-405/2004-22

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika mateřských škol	4
3. Podmínky vzdělávání	5
4. Charakteristika vzdělávacího programu	8
5. Vzdělávací obsah	9
6. Doplnující programy a aktivity	21
7. Evaluační systém	21
8. Závěrečná ustanovení	22
9. Konkretizované očekávané výstupy – dodatek	23

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a mateřská škola, Třinec, Míru 247, příspěvková organizace

IČ: 70983712

Adresa: Míru 247, 739 61 Třinec-Kanada

Pracoviště: MŠ Kanada, Míru 247

MŠ Nebory 126

MŠ Osůvky 48

ZŠ Kanada, Míru 247

ZŠ Nebory 165

ZŠ Osůvky 48

Zřizovatel: Město Třinec

Jablunkovská 160, 739 61 Třinec

IČ: 00297313

Právní forma školy: příspěvková organizace od 1.1.2003

Ředitelka školy: Mgr. Petra Cemerková Golová

Kontakt: telefon: 558 346 353

fax: 558 989 033

e-mail: zs.trinec.miru@seznam.cz

web: zsmiru.webnode.cz

Zařazení do sítě škol: od 1.1.2003

Zpracovala: Jana Fildanová, vedoucí učitelka MŠ Kanada

Upravila a schválila: Mgr. Petra Cemerková Golová, ředitelka

Projednáno: na pedagogické radě 24.1.2013

2. Charakteristika mateřských škol

MŠ Kanada, Míru 247, Třinec

Mateřská škola v obci Kanada po dlouhá léta sídlila v samostatné budově. Byly zde třídy jak s českým vyučovacím jazykem, tak i PMŠ. V roce 1994 však nastala změna. Stav tehdejší budovy nevyhovoval kritériím požadovaným pro pobyt dětí. Začala rozsáhlá rekonstrukce prostor v budově základní školy, kam byla 10.10.1994 mateřská škola přemístěna.

MŠ se nachází v 1. patře budovy ZŠ. Kapacita této MŠ je 50 dětí. K objektu patří i školní zahrada, jejíž část je vybavena tak, aby odpovídala požadavkům pro pohybové aktivity, dovednosti i tvořivou činnost dětí předškolního věku.

Vedoucí učitelkou je p.uč. Jana Fildánová, tel. kontakt: 558 989 031.

Od 1.1.2003 se MŠ stala součástí Základní školy a mateřské školy Třinec, Míru 247, příspěvkové organizace.

MŠ Nebory 126

Mateřská škola se nachází v obci Nebory, která je okrajovou částí města Třince. Nebory jsou typickou beskydskou obcí se zástavbou rodinných domů a zemědělských usedlostí na poměrně rozsáhlém území, kterým prochází velmi frekventovaná komunikace spojující město Frýdek-Místek a Třinec. MŠ spolu se sousední ZŠ stojí v bezprostřední blízkosti této silnice. Obě budovy jsou propojeny parkovištěm a zahradou.

Objekt MŠ je dvojpodlažní. V přízemí se nachází školní jídelna a jedna třída ZŠ. V patře jsou dvě třídy MŠ s českým jazykem vyučovacím a jedna třída MŠ s polským jazykem vyučovacím, která je součástí ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Třinci, ul. Nádražní. Kapacita mateřské školy je 40 dětí. Děti jsou zařazovány do tříd dle věku – ve třídě „Motýlků“ jsou zpravidla děti od 5-6 let a ve třídě „Berušek“ děti od 3-4 let. Při zařazování do tříd je přihlíženo k sourozeneckým párům. Součástí budovy je rozlehlá zahrada, která je dostatečně vybavena herními prvky i zelení a je celoročně využívána.

Vedoucí učitelkou je p.uč. Jana Kaletová, tel. kontakt: 558 346 342.

Od 1.1.2003 se MŠ stala součástí Základní školy a mateřské školy Třinec, Míru 247, příspěvkové organizace.

MŠ Osůvky 48

Mateřská škola se nachází ve zrekonstruovaných prostorách budovy základní školy v obci Osůvky, části města Třince.

MŠ sídlí v přízemí. Je jednotřídní, heterogenní, s kapacitou 25 dětí. Stravu dětem zajišťuje školní kuchyně MŠ Nebory, odkud se jídlo dováží. Součástí budovy je oplocené hřiště s herními prvky a cyklostezkou.

Vedoucí učitelkou je p.uč. Marcela Morcinková, tel. kontakt: 558 335 454.

Od 1.1.2003 se MŠ stala součástí Základní školy a mateřské školy Třinec, Míru 247, příspěvkové organizace.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

- prostor třídy je členěn do „zón“, ve kterých jsou umístěny hračky a materiály pro jednotlivé typy her a činností
- v hernách je místo, kde mohou děti relaxovat
- ve škole mají děti prostor k pohybovým aktivitám
- ve třídách je dostatek hraček a pomůcek pro dívky a chlapce
- hračky, materiál i pomůcky jsou volně přístupné
- učitelka dětem umožňuje hrát si a tvořit z různých druhů materiálů
- děti si berou hračky samy
- po ukončení hry si děti po sobě průběžně uklízejí
- hračky, hry a materiál jsou ve třídě umístěny v otevřených policích ve výši očí dítěte
- třídu si děti zdobí vlastními výtvary a vystavují je na určeném místě
- denně je zajišťováno větrání třídy - podle právě probíhající činnosti dětí
- učitelka dbá, aby byl ve třídách vidět obsah probíhajícího tématu
- osvětlení tříd a vytápění vyhovuje hygienické normě, je pravidelně kontrolováno

Životospráva

- mezi jídly je dodržován tří hodinový interval
- jídelníček je sestavován s přihlédnutím k racionální výživě
- vedoucí ŠJ sleduje skladbu jídelníčku a vyhodnocuje spotřební koš, denně je ovoce nebo syrová zelenina
- jídlo je podáváno esteticky upravené
- po celý den je důsledně dodržován pitný režim
- děti stolují v klidné a pohodové atmosféře
- učitelka nabízí a motivuje děti, aby ochutnaly jídlo, které nemají rády, či jeho úpravou je „neznají“; děti do jídla nenutí
- učitelka je dětem příkladem nejen v konzumaci jídel a racionální výživě, ale i v pitném režimu
- učitelka dodržuje stanovenou délku pobytu venku, a to za každého počasí (výjimkou je prudký déšť, velké mrazy či špatná kvalita ovzduší)
- ve třídě je viditelný neustálý „přirozený“ pohyb dětí
- učitelka omezuje sezení dětí u stolečků na minimum
- chování učitelky je v souladu se zdravým životním stylem

Psychohygienu

- všichni pracovníci školy vytváří dětem takové prostředí, ve kterém se cítí spokojeně, jistě a bezpečně
- pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná a kterou navozuje vztah důvěry a spolupráce

- dítě se adaptuje na docházku do MŠ ve společnosti rodičů tak dlouho, jak potřebuje
- děti mají příležitost vidět konkrétní vzájemnou pomoc všech pracovníků školy i pomoc rodičů v MŠ
- učitelka se dostatečně věnuje vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňuje (prevence šikany)
- děti zažívají pocit přijetí, sounáležitosti a důležitosti pro skupinu
- děti mezi sebou respektují pravidla komunikace a naslouchání
- učitelka respektuje individuální tempo dítěte (možnost dokončení činnosti či hry)
- učitelka vede děti k tomu, aby nejdříve hledaly řešení svých problémů
- děti se obracejí na učitelku s návrhy aktivit
- učitelka používá prostředky pozitivní motivace (převažuje pochvala), podporuje děti nebát se, pracovat samostatně, vzájemně si důvěřovat

Organizace

- ve třídách jsou vytvořeny herní kouty
- během dne organizuje učitelka řízené činnosti tak, aby si z nich mohly děti vybírat; na základě pozorování dětí ve spontánních činnostech plánuje další činnost
- učitelka organizuje řízené činnosti pro různě velké skupiny, vytváří prostor pro setkávání všech dětí s přihlédnutím k jejich potřebám (komunitní kruh)
- WC mají oddělené boxy, které umožňují intimitu
- učitelka vede záznamy o pedagogickém pozorování dítěte

Personální a pedagogické zajištění

- učitelky se vzdělávají na základě plánu osobního rozvoje, studují odbornou literaturu
- ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků dle jejich zájmů a potřeb školy
- učitelky vyhodnocují svoji práci na základě kritérií výchovně vzdělávacího procesu a evaluačních kritérií
- učitelky se chovají v souladu se všeobecně přijatými pravidly chování

Řízení mateřské školy

- všichni pedagogičtí pracovníci znají své kompetence, které jsou dány pracovní náplní
- povinnosti a pravomoci pracovníků jsou uvedeny v Organizačním řádu školy
- ředitelka školy podporuje vzájemnou spolupráci, sama se na spolupráci podílí
- učitelky jsou v dostatečné míře informovány o záležitostech školy
- učitelky přicházejí s podněty a nápady k rozvíjení programu školy
- ředitelka dává učitelkám prostor k vyjádření názoru, k tvořivým podnětům
- učitelky se v průběhu roku pravidelně setkávají na pedagogických poradách, pracují na tvorbě ŠVP, TVP, vzájemně konzultují a analyzují svoji práci
- kontrolní a hospitační činnost slouží jako nástroj k zefektivnění pedagogické práce

- učitelky MŠ úzce spolupracují s učitelkami ZŠ
- učitelky nabízí a domlouvají odbornou pomoc rodičům a konzultace s pracovníky PPP při vzdělávání nebo vyšetření školní zralosti
- ředitelka školy zajišťuje vnější informační systém pro rodiče a širší veřejnost (webové stránky)

Spoluúčast rodičů

- MŠ zjišťuje, jaké jsou potřeby, nároky rodičů ve vztahu k MŠ
- učitelka zjišťuje představy rodičů o vzdělávacích postupech vhodných pro jejich dítě; s jakými zkušenostmi a na jaké vývojové úrovni přichází dítě z rodiny do MŠ
- rodiče mají možnost otevřeně jednat, mít připomínky k chodu MŠ
- MŠ organizuje pro rodiče pravidelné akce
- rodiče žádají o konzultace ve výchovných složkách, zajímají se o výsledky vzdělávání svého dítěte
- pro rodiče jsou organizovány informační schůzky
- učitelky poskytují rodičům informace o pokrocích ve vývoji a vzdělávání dítěte
- MŠ získává od rodičů informace prostřednictvím anonymních dotazníků
- informace o rodině a dětech jsou důvěrné, se kterými pracují k tomu kompetentní zaměstnanci
- rodiče se obracejí na učitelky s dotazy a požadavky

4. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP je veřejný dokument. Byl zpracován na základě RVP pro předškolní vzdělávání vydaný MŠMT ČR č.j.: 32-405/2004-22 a v souladu s obecně platnými právními předpisy. Vychází z hodnocení MŠ za předchozí období a z porovnání s požadavky RVP PV. Představuje komplexní projekt práce mateřských škol a je zpracován do 4 integrovaných bloků. Integrované bloky jsou společné pro všechny MŠ. Tématické části si stanoví učitelky v TVP jednotlivých MŠ na základě specifických podmínek každé mateřské školy.

MOTTO :

„Nepokoušejte se své děti učinit podobné sobě, neboť život nekráčí zpět...“

Cílem vzdělávání v mateřské škole je podporovat přirozený vývoj a rozvoj dítěte ve všech oblastech (fyzické, psychické, sociální) s ohledem na jeho zájmy, schopnosti a potřeby k uvědomování si své vlastní osobnosti.

Náš program klade důraz na tyto dovednosti:

- být tvořivý
- umět řešit problémy
- umět spolupracovat

- respektovat svá práva i práva jiných
- poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti
- chtít a umět se učit
- aktivně komunikovat
- mít vztah k přírodě i kultuře
- umět pečovat o své zdraví a bezpečí
- mít vztah k aktivnímu pohybu

Smyslem tohoto ŠVP MŠ je, aby všechny děti přirozenou a tvořivou hrou porozuměly okolnímu světu, naučily se samostatnosti a uměly uplatnit svou vlastní iniciativu.

Název ŠVP „**KORÁLEK**“ symbolizuje ŽIVOT = „šňůra korálek“, kdy každý v sobě skrývá něco nového, nepoznaného... určitou oblast vzdělávání, poznání, zkušeností a poznatků, které spolu souvisí, vzájemně se prolínají a tím utváří osobnost dítěte předškolního věku a mají v tomto období harmonizující význam.

Děti se učí žít ve skupině, kde je nutný vzájemný respekt. Komunitní kruh je nástrojem k navozování různých situací či řešení problémů. Děti zde vyjadřují své pocity, názory i nápady. Mají možnost se aktivně podílet na plánování různých činností.

Při vzdělávací činnosti je kladen důraz na prožitkové učení = možnost vidět, slyšet, dotýkat se, prožívat. Každá MŠ poskytuje dětem dostatek volnosti při vytváření „pravidel“ a jejich dodržování. Ty si děti vytváří spolu s učitelkou v jednotlivých třídách. Tato pravidla napomáhají k vzájemnému respektu, úctě, chování v kolektivu i prostředí, ve kterém se dítě nachází.

5. Vzdělávací obsah

Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného či spontánního učení. Děti s odkladem školní docházky jsou vzdělávány dle individuálních plánů. ŠVP obsahuje 4 hlavní témata (integrované bloky) odvozená od ročních období, která mohou být doplňována dalšími tématy, jež přináší život kolem nás. Integrované bloky obsahují specifické cíle a očekávané kompetence.

Ze ŠVP vychází TVP jednotlivých MŠ, do kterých si učitelky vybírají témata, specifické a dlouhodobé cíle, stanovují dílčí kompetence pro danou skupinu dětí a jejich individuální potřeby.

Integrované bloky (IB) jsou rámcové, nastiňují cíle a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky a dále jsou členěny na měsíční témata, ve kterých se prolínají všechny oblasti vzdělávání. IB jsou na všech MŠ identické, rozpracované do TVP jednotlivých MŠ (s přihlédnutím k věkovému složení třídy). Témata dávají prostor pro samostatnou činnost. IB jsou zpracovány v souladu s požadavky RVP a zahrnují všechny vzdělávací oblasti:

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a ten druhý
- dítě a společnost
- dítě a svět

Integrované bloky:

- I. Podzim ťuká na dveře ve strakaté zástěře
- II. Zima barvy ztratila, pak jen bílou barvila
- III. Barvičky si jaro vzalo, a tak krásně malovalo
- IV. Slunce po obloze pluje, léto si svět vybarvuje

I. Podzim ťuká na dveře ve strakaté zástěře

Charakteristika IB:

Stěžejní téma tohoto bloku bude adaptace dětí na prostředí MŠ. U nově přijatých dětí (zejména těch nejmenších) je to otázka adaptačního procesu v ryze individuální míře. Děti se budou postupně seznamovat se vším, co je obklopuje, s čím se setkají (vlastní prostředí třídy, školy, školní zahrady, s novými lidmi, kamarády a okolím).

V tomto období se snažíme navodit radostnou atmosféru ve třídě a vytvářet takové podmínky, které napomohou k tomu, aby zde děti získaly své místo, cítily se jistě a bezpečně, byly schopné se dobře orientovat a navazovat vztahy s ostatními.

Vyvrcholením tohoto IB je uvědomění si vlastní osobnosti, chování ve vztahu k ostatním dětem pomocí her a činností s daným záměrem.

Tento IB zahrnuje i poznání, pozorování a vnímání změn v přírodě - znaky podzimu (opadávání listů a jeho tvary, stěhování ptactva, barvy v přírodě, změny počasí; sklizeň všeho, co příroda přinesla, význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, rozvíjení pracovní zručnosti s přírodním materiálem).

Návrhy témat:

- *Vítáme vás, děti*
- *Mám nové kamarády*
- *Podzim vrátka otevřel*
- *Mňam, ovoce si dám*
- *Zelenina-ta je zdravá a je prima*
- *Foukej, foukej, větříčku*
- *Voní stromy, šumí les, za zvířátka jdeme dnes*

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamovat se s prostředím, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí

- seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění
- poznávání pravidel společenského soužití
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů (základ zdravého životního stylu)
- rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti
- posilování přirozených poznávacích citů (radost z objevování, zvědavost, zájem)
- přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, přizpůsobivosti
- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj pohybových dovedností
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije a k přírodě
- rozvoj řečových schopností
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- navazovat kontakty s dětmi i dospělými, překonat stud
- začlenit se do třídy a zařadit se do kolektivu; respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí
- adaptovat se na nové prostředí a umět se v něm orientovat
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vyslechnout sdělení, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn apod.)
- znát své jméno i jména svých kamarádů
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- rozhodovat o svých činnostech
- mít povědomí o významu zdravé výživy (ovoce, zelenina)
- vnímat a rozlišovat pomoci všech smyslů

- přirozeně a bez zábran komunikovat s dětmi i dospělými
- rozlišit a pojmenovat základní barvy
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- osvojovat si postupně elementární poznatky o životě
- rozvíjet pracovní zručnost s přírodními materiály
- osvojovat si pravidla společenského soužití
- vnímat rozmanitost přírody
- záměrně se soustředit na činnost, vyvinout volní úsilí
- ovládat koordinaci ruky a oka
- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno

Okruhy činností:

- výtvarné dovednosti a techniky (konstruování, prostor.techniky, tvoření z papíru i přírodnin)
- smyslové a psychomotorické hry
- praktické činnosti s přírodním materiálem
- činnosti a hry zaměřené na pozorování sociálního prostředí, v němž dítě žije
- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- společné vycházky a výlety do přírody, okolí
- rozhovory o zážitcích, diskuse, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- přímé pozorování přírod.prostředí, jevů; sledování rozmanitosti a změn v přírodě (klimatické změny – poškozování přírody)
- práce s knihou a obrazovým materiálem
- využití herních prvků na zahradě (pohybové aktivity)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- různorodé společné hry a skup.aktivity umožňující dětem aktivní účast na jejich průběhu i výsledcích (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- pracovní činnosti a aktivity přispívající k péči o školní prostředí (MŠ, zahrada)

II. Zima barvy ztratila, pak je bílou barvila

Charakteristika IB:

Příroda změní pestrobarevnou zástěrku za bílou pokrývku. Nastává adventní čas a očekávané kouzlo **V**ánoc spojené s rozzářeným stromečkem, spoustou dárků a rodinné pohody.

V tomto období se snažíme děti zapojit do společných slavností, probouzet jejich zájem o základní kulturně společenské postoje – poznáváme kouzlo pohádek, seznamujeme s tradicemi vánočních svátků. Rozvíjíme kulturně estetické dovednosti – hudební, dramatické, slovesné, literární a výtvarné.

Pomáháme jim uvědomovat si svou samostatnost, vyjadřovat se a zaujímat vlastní názor. Učíme děti vnímat krásu přírody v zimě – seznamujeme se s různými zimními sporty, stavíme sněhuláky, bobujeme, hledáme stopy lesních zvířátek, krmíme ptáky... Vše, co nabízí zimní příroda.

V dětech podporujeme zájem o učení i hru.

Návrhy témat:

- *Mikulášské čertoviny*
- *Než zazvoní zvoneček*
- *Půjdeme spolu do Betléma...*
- *Zima umí kouzla, čáry*
- *Co to cinká za vesnicí? (zimní sporty)*
- *Ptáci v zimě*
- *Za zvířátky ke krmelci*
- *Když jsme nemocní...*
- *Pohádka, přijdi k nám...*

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj sociální citlivosti, tolerance
- rozvoj paměti a pozornosti
- zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky
- vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj výtvarných, hudebních a dramatických dovedností
- osvojení si praktických činností přiměřených věku dítěte
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- seznamování se světem kultury a umění
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj receptivních i produktivních jazykových dovedností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a proměnách (časové představy)
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj kooperativních dovedností
- schopnost získané dojmy i prožitky vyjádřit
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností
- vytváření základů pro práci s informacemi

- rozvoj poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- vytváření povědomí o sounáležitosti s živou přírodou

Očekávané výstupy:

- seznámit se s tradicemi a zvyky tohoto období (Mikuláš, Vánoce)
- prožívat radost z hezkých a příjemných zážitků
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- umět veřejně vystupovat beze studu
- podílet se na přípravách společných slavností
- uvědomovat si citovou vazbu k rodině, kamarádům i lidem kolem sebe
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- praktické úkony a činnosti procvičující orientaci v prostoru
- pojmenovat části těla a některé orgány
- rozlišit, co prospívá a škodí zdraví
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- chápat prostorové a elementární časové pojmy
- respektovat pravidla chování (uvědomovat si, že ne všichni lidé je respektují), odmítat společensky nežádoucí chování a jevy (agresivita, lež, ubližování, lhostejnost)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vést rozhovor (naslouchat druhým; vyčkat, až druhý domluví; sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí
- zvládat překážky i terén (pohybové dovednosti)
- pochopit a zapamatovat si krátký literární text, příběh
- zdokonalovat pěvecké, taneční a pohybové dovednosti
- respektovat potřeby jiného dítěte; dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky;
- rozdělit si úkol s jiným dítětem
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby apod.
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (chránit přírodu i živé tvory)

Okruhy činností:

- zorganizování společenských akcí pro děti, pro děti a rodiče (karneval, výlet, divadelní představení, besídka aj.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv (k určitému svátku, tradici)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, práce s knihou, dramatizace pohádky; vyprávění vlastních zážitků

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků
- společné rozhovory, diskuse, individuální a skupinová konverzace
- výroba či příprava typického artefaktu
- estetické a tvůrčí aktivity – výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové
- vytvoření představy o okolnostech vzniku zvyku či tradice
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- sezónní činnosti (hry se sněhem a na sněhu, klouzání, bobování, házení koulí, stavby ze sněhu, aj)
- námětové a motivační hry
- hudební a hudebně pohybové hry

III. Barvičky si jaro vzalo a pak krásně malovalo

Charakteristika IB:

Na jaře se příroda probouzí ze zimního spánku – začínají se zelenat louky i pole, do přírody se vracejí barvy, zvuky ... vše se probouzí k novému životu.

V tomto období pomáháme dětem objevovat rozmanitost a znaky probouzející se přírody, snažíme se v dětech upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou a seznamovat je se světem rostlin i zvířat.

Posilujeme radost z objevovaného, probouzíme zájem a zvědavost dítěte, rozvíjíme jeho mluvní projev i všechny smysly. Poznáváme zvyky a tradice, strukturu rodiny a její vztahy.

Zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě i vnímání změn počasí přináší celkový environmentální rozvoj dítěte.

Návrhy témat:

- *Jaro už ťuká na vrátka*
- *První poslové jara*
- *Proč je jaro zelené?*
- *Zvířátka jsou naši kamarádi*
- *Hody, hody doprovody...*
- *Máji, máji, zavoň kvítím*
- *Maminčin svátek*
- *U nás doma- moje rodina*

Dílčí vzdělávací cíle:

- posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování
- vytváření vztahu ke knize a literární tvorbě
- vytváření prosociálních vztahů, rozvoj tolerance, respektu a přizpůsobivosti
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- zdokonalovat výslovnost a rozvíjet vyjadřovací schopnosti
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o mezilidských vztazích
- rozvoj schopnosti empatie; citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a citově plně prožívat
- rozvoj fyzických, lokomočních a manipulačních schopností
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- seznamování se světem kultury a umění
- rozvoj pohyb. schopností, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému

Očekávané výstupy:

- vyjádřit pocity, dojmy, prožitky; formulovat otázky, odpovídat
- koordinovat lokomoci a další polohy i pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vytvářet vztah ke knize (četbě)
- pozorovat a vnímat změny v přírodě vlivem počasí
- poznávat shodu, podobu, rozdíl
- znát základní barvy, poznávat odstíny a umět je pojmenovat
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, umět požádat o pomoc, umět říci „ne“
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i věcem
- umět popsat situaci (skutečnou, dle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vytvořit jednoduchý rým
- upevňovat pravidla a bezpečnost silničního provozu
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ, doma, na veřejnosti
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- umět zorganizovat hru
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, řešit konflikt dohodou

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka; uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- podporovat správné držení těla i správné dýchání
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- pojmenovat základní části těla, některé orgány, znát jejich funkce; mít povědomí o těle a jeho vývoji
- uvědomovat si svou samostatnost, umět rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících situacích ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování

Okruhy činností :

- vystřihování, sestavování, lepení (jaro, velikonoce, výzdoba třídy)
- pohybové vyjádření písní s jarní tematikou
- kresba, malování „Moje maminka“, „Moje zvířátko“
- písně, básně, říkadla (Den matek, jarní tematika), využití rytmických nástrojů
- poslech příběhů a pohádek s jarní tematikou
- říkadla s pohybem, hra na tělo, pantomimické hry
- hry s pravidly – námětové, pohybové
- zdolávání přírodních překážek
- poznávání a pojmenování jarních rostlin (vycházky, obr. materiál, atlas, herbář)
- kresba, malba „jarní květiny“
- seznámení s velikonočními tradicemi a zvyky (velikonoční jarmark)
- DH „Co patří-nepatří k jaru“ (třídění obrázků, pracovní listy)
- skládání papíru, stříhání, modelování – jarní motivy
- poznávání a pojmenovávání barev – DH, PH, manipulační hry, pracovní listy, vyhledávání barev v okolí apod.
- přirozená cvičení a jejich obměny
- motivační cvičení, cvičení s náčiním, pohybové hry
- pozorování, vyprávění o změnách v přírodě (poslech ptačího zpěvu, vycházky do přírody, výlety)
- smyslové hry, grafomotorická cvičení
- námětová kresba – využití nové výtvarné techniky i netradičního materiálu, pracovní činnosti
- opakování prostorových a časových pojmů, tvarů i barev
- divadelní představení (jarní tematika)
- poznávání a pojmenování zvířat a jejich mláďat (obr. materiál, DH, pantomima, pohyb se zvukem, pohyb.hry, návštěva hospodářských zvířat, přímé pozorování na vycházkách, námět. hry, dramatizace)
- dramatizace pohádek

IV. Slunce po obloze pluje a léto si svět vybarvuje

Charakteristika IB:

Léto – to je období prázdnin, dovolených, lenošení, ale i aktivního odpočinku.

Je čas výletů, poznávání, objevování i sportování.

V tomto období obzvláště pomáháme dětem vytvářet si základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu.

Seznamujeme děti s technickým pokrokem, rozvíjíme pocit sounáležitosti s přírodou, podporujeme rozvoj komunikace, přátelských vztahů i pohybových dovedností.

Pomáháme vytvářet základní kulturní a společenské návyky, rozvíjet všechny smysly, samostatně se vyjadřovat.

Návrhy témat :

- *I děti mají svátek*
- *Co už znám a vím?*
- *Naše planeta Země*
- *Jedeme do ZOO*
- *Už se těším na prázdniny*
- *Letní radovánky*
- *Ahoj, školko...*

Dílčí vzdělávací cíle:

- prohlubování prosociálních postojů
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- prohlubování si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalování mluveného projevu a komunikativních dovedností
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy :

- zvládat jemnou i hrubou motoriku
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- zvládat základní pohybové dovednosti, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi (dětmi), v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)

- pochopení poznatků o různorodosti ras, kultur, etnik; pozitivně vnímat odlišnosti (handicap)
- vytvářet povědomí o sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou (planeta Země)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno se kolem mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)

Okruhy činností :

- rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním, hra na tělo
- uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, skupinový i sólový zpěv
- dechová cvičení, hudební hádanky
- estetické a tvůrčí aktivity – grafomotorické PL, modelování, stříhání, lepení, malování, kresba, skládání papíru, navlékání, mačkání a trhání papíru, hra s barvou, sestavování, práce s přírodním i netradičním materiálem
- lokomoční pohybové činnosti – výlety, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem, překážkové dráhy, jízda na koloběžkách, cvičení s náčiním i na nářadí, skákání přes švihadlo, využití herních prvků na zahradě aj. pohyb. aktivity
- hry na rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry s pravidly (dodržování pravidel!), společenské hry
- záměrné pozorování běžných předmětů a objektů (určování a pojmenování jejich vlastností, charakterních znaků a funkcí)
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a knih
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- vyprávění, popis, dramatizace, rozhovory v komunitním kruhu
- hádanky, pantomima
- upevňování početních představ
- námětové hry s dopravní tematikou (BESIP)
- poznávání zvířat v ZOO (obrázky, atlas, návštěva ZOO)
- pracovní listy
- výlety a vycházky do blízkého i širšího okolí
- radostné pohybové aktivity ke Dni dětí (hledání pokladu, plnění úkolů)

Během prázdninového provozu děti upevňují výstupy získané během celého roku. Většina činností je realizována v přírodním prostředí. Na školní zahradě rozvíjejí děti pohybové dovednosti. V nedalekém lese zkoumají přírodní jevy, poznávají různé živočichy i rostliny a seznamují se s jejich vlastnostmi. Všemi činnostmi se prolíná prohlubování dílčích vzdělávacích cílů ze všech oblastí.

ŠVP je uspořádán tak, aby poskytoval prostor pro menší tématické celky, které spontánně vyplnou ze života dětí a z nejrůznějších situací.

Tato témata budeme zařazovat tehdy, až bude vhodná příležitost (návštěva divadla, výstavy, výlet apod.). Obdobným zdrojem učiva budou tzv. nepředvídané situace - narození sourozence, oslava narozenin, konflikt, přírodní události, zážitek dítěte nejrůznějšího druhu.

6. Doplnující programy a aktivity

- divadelní představení v mateřské škole
- návštěvy divadelních, filmových představení
- návštěvy knihovny
- celodenní výlety do okolí
- karneval
- účast ve výtvarných soutěžích
- pořádání výstav výtvarných prací dětí
- Den dětí
- Den matek (besídka)
- vánoční besídka
- loučení s předškoláky
- dětské sportovní dny
- tématické tvořivé dílny
- plavecký výcvik na krytém bazéně STARS (dle podmínek)
- křesťanská výchova (dle zájmu)
- dětské radovánky v závěru roku

7. Evaluační systém

Formy a metody (způsob provedení):

pozorování, rozhovor, diskuze, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, kontrolní činnost ředitele školy a jí pověřené vedoucí učitelky, pedagogické porady, dotazník, anketa

Zdroje informací:

děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, pedagogický kolektiv a další odborníci, partneři školy, ZŠ, zřizovatel, veřejnost, hodnotící zpráva ČŠI

Časový plán:

podmínky a kvalita výsledků práce v rámci třídy – hodnotí učitelky	p r ů b ě ž n ě
hodnocení konkrétních činností, výsledků hry jedince či skupiny provádí učitelka společně s dětmi	p r ů b ě ž n ě
hodnocení chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj a relativní	2 x r o č n ě

posun dítěte provádí učitelky (záznamy o dětech, diagnostické listy)	
hodnocení učitelek provádí vedoucí učitelka MŠ na základě hospitací a pedagogických porad	2 x r o č n ě
sebehodnocení provádí učitelka rozbořem své práce	p r ů b ě ž n ě
evaluaci IB, jeho průběhu a výsledků provádí učitelky	p r ů b ě ž n ě
kontrolu třídní dokumentace provádí vedoucí učitelky MŠ a ředitelka školy	p r ů b ě ž n ě
kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu provádí vedoucí učitelka MŠ a učitelky na pedagogických poradách	p r ů b ě ž n ě 2 x r o č n ě
věcné a psychosociální podmínky hodnotí vedoucí učitelky MŠ a učitelky	2 x r o č n ě
spoluúčasť rodičů, ohlasy na práci školy zjišťují učitelky dotazníkem, rozhovorem s rodiči	p r ů b ě ž n ě
vyhodnocení vzdělávacího obsahu ŠVP na úrovni tříd provádí učitelky	p r ů b ě ž n ě
evaluaci školního programu a vyhodnocení vzdělávacího obsahu provádí učitelky a vedoucí učitelky MŠ	z á v ě r r o k u

8. Závěrečná ustanovení

- a) ŠVP pro mateřské školy s názvem „Korálek“ č.j.: ZSK/001/2012 byl aktualizován a jeho nová verze včetně dodatku s konkretizovanými výstupy byla projednána a schválena na pedagogické radě dne 24.1.2013 a je vedena pod č.j.: ZSK/022/2013.
- b) Tímto se ruší platnost ŠVP č.j.: ZSK/001/2012.
- c) Aktualizovaná verze ŠVP Korálek nabývá platnosti a účinnosti dnem 1.2.2013.

Příloha:

Koncretizované výstupy k jednotlivým integrovaným blokům – dodatek

.....
Mgr. Petra Cemerková Golová
ředitelka školy

Příloha: Konkretizované výstupy k jednotlivým integrovaným blokům ŠVP Korálek

I. Podzim t'uká na dveře ve strakaté zástěře

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály (tužka, pastel, štětec, nůžky, papír, textil, modelovací hmota)
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (používat toaletní papír, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (škola, hřiště, veřejnost, příroda)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené, předat vzkaz)
- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- dokončit hru i rozdělanou činnost (neodbíhat od ní)
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech,
- experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů)
- rozlišovat roční období i jejich typické znaky
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do práce, dítě do MŠ)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých (učitele)
- nebát se požádat o pomoc, radu
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- navazovat kontakty s dospělým (učitelem), obracet se na něj o pomoc, radu
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ a na veřejnosti
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství, cítit se plnohodnotným členem skupiny
- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (co se v blízkosti MŠ nachází)
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžné proměnlivé okolnosti v MŠ vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy, co může ohrožovat zdravé životní prostředí

II. Zima barvy ztratila, pak je bílou barvila

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (v lese, na sněhu, v písku)
- pohybovat se rytmicky, dodržovat rytmus
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení i jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- postarat se o své osobní věci, hračky a pomůcky
- pojmenovat viditelné části těla (základní) včetně některých dílčích částí (rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (srdce, plíce, mozek, žaludek)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení – přechody, rozumět světelné signalizaci – semafor)
- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek či z médií

- vyslovovat všechny hlásky správně, mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- rozpoznat odlišnosti v detailech (př. vyhledat a doplnit chybějící části v obrázku, jednotlivé části složit v celek, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu)
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (sledované následně reprodukovat), nenechat se vyrušit, neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu
- záměrně si zapamatovat a vybavit prožité příjemné i nepříjemné pocity (zážitky z výletu, oslav), viděné (př. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (zapamatovat si rytmus, melodii, zvuk)
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů (sklo, papír, kov, dřevo), událostí (kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod.), melodií (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, pomocí otázek atd.)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy (stavba z kostek)
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý-velký, dlouhý-krátký, malý-větší-největší, vysoký-nízký, stejný atd.)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (od nejmenšího k největšímu, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (barva, velikost, tvar aj.)
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (jak staví stavbu, jak skládá puzzle aj.)
- přicházet s vlastními nápady
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- přijímat pokyny, plnit činnosti podle instrukcí

- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- spolupracovat s dospělým, respektovat ho, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, ohradit se proti tomu)
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, knížkami i věcmi denní potřeby
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v MŠ opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům i situacím, s nimiž se běžně setkává
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení (rozlišit pocit chladu a tepla, chování)
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

III. Barvičky si jaro vzalo a pak krásně malovalo

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- doprovázet pohyb zpěvem (pohybové hry, chůze, rytmické činnosti)
- držet správně tužku (tj. 2 prsty, 3. podložený, s uvolněným zápěstím), vést stopu tužky při kresbě
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

- znát základní zásady zdravého životního stylu (př. pozitivní účinky pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a faktory poškozující zdraví (návykové látky)
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (vlastní jméno a příjmení, adresa, jména rodičů-sourozenců-kamarádů-učitelek), rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy a jejich odstíny, barvy složené a vlastnosti objektů
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob a zvířat
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- experimentovat s materiály i barvami (koláž, míchání barev, zapouštění barev)
- pochopit význam piktogramu (pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku), znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody aj.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (př. znát některé číslice, písmena, dopravní značky)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (kruh-čtverec-obdélník-trojúhelník)
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy a těchto pojmů běžně užívat - (nahore, dole, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů)
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer)
- rozpoznat a pojmenovat geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník
- chápat, že číslovka označuje počet (př. 5 je prstů na ruce)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným a verbalizovat je (př. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby)
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlas, obrázková kniha, encyklopedie, leporelo), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- odlišit hru od systematické činnosti
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- umět se samostatně rozhodovat o svých činnostech (co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (organizátor-pozorovatel-spoluhráč)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co neumí, co je pro ně obtížné a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (př. kamarádům, mladším, slabším aj.)
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (př. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, radostné)
- cítit sounáležitost s ostatními, nabídnout pomoc
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- v kulturních místech respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno

(př. poznatky o živé i neživé přírodě, přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

- mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, zvládat drobné úklidové práce,
- nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- být citlivý k přírodě

IV. Slunce po obloze pluje a léto si svět vybarvuje

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- užívat různé pomůcky k pohybu (koloběžky, tříkolky, odrážela)
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. hry na honěnou), být pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat), bránit se projevům násilí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu, určit tvar, materiál, počet, velikost
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, řešení labyrintu, umístění obrázku na konkrétním místě - pexeso)
- uplatňovat postřeh a rychlost
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu), improvizovat a hledat náhradní řešení

- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pantomimou konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, příp. v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (použít nějaký symbol)
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký-těžký, lehčí-těžší, nejlehčí-nejtěžší, stejně těžký)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více jak 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty ze dřeva), zobecňovat (vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky), řešit jednoduché labyrinty a hádanky
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou „pokus – omyl“
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout, vypnout, práce s myší a jednoduchou klávesnicí)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- přijímat drobný neúspěch (vnímat jej jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci, umět se přizpůsobit změnám
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- dokázat odmítnout nepříjemný kontakt a komunikaci
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- respektovat rozdílné schopnosti, důvěřovat vlastním schopnostem
- pochopit funkci rodiny a jejich členů
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play), vnímat odlišnosti a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- všímat si kulturních památek kolem sebe
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- uvědomovat si, že svět přírody i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod.